

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

Impărțeală dreaptă.

Mai zilele trecute s'a putut remarcă în capitala țării o mare zăpăceală, privitor la alimentarea publică. Brutarii strigau împotriva morilor, amenințând cu închiderea boltelor, morile aruncau vina asupra primăriei, primăria avea de bănuț alte dicasterii.

O privești într'adevăr tragicomică, mai ales că din învinuirile acestea reciproce nu puteau fi satisfăcuți cece așteptau afară.

Dar neajunsurile din capitală au fost curmate, îndatăce s'au luat măsurile necesare, cu energia și priceperea cuvenită, dovedindu-se că nu atâtă lipsa pâinii a fost cauza enerării generale, ci mai mult lipsa unei administrații și împărțeli bune.

Cazul dela Budapesta se poate repetă și aiea. Bucate sunt destule, nici nu poate fi altcum într'o țeară agricolă cum e a noastră, vorba e, că cvantul existent să fie împărțit astfel, ca să ajungă la toți, în măsură suficientă.

În Germania au fost încredințate organele de stat cu împărțirea dreaptă a pâinii. Viena se pregătește la așa ceva încă în luna aceasta, la noi încă nu s'au luat hotărâri. Adecă sporadic s'a făcut și la noi câte ceva. Comitatul Bihorului a interzis orice export de bucate de pe teritoriul său, fiind cvantul existent azi, reclamat de populația de acolo. În comitatul Hunedoarei vicecomitele a declarat, că pe urma acordului statorit cu guvernul alimentația publicului de pe teritoriul comitatului, e asigurată. Pânea și făina trebuincioasă se pune la dispoziția celor avizați, în bolte publice, cu prețurile stătorite oficial.

Vor mai fi de bunăseamă și alte orașe și comitate, cari să se fi îngrijit de populația proprie, dar de

aceste până acuma amintire nu s'a făcut. Cu toatecă, pentru liniștirea publicului, ar fi bine să se facă. Altcum se va constata la congregațiile de primăvară, ce s'a făcut în direcția această. Căci nu numai orașele sunt avizate la cumpărarea alimentelor și în primul rând al cerealelor, ci și sătenii. Sunt ținuturi întregi unde nu se fac bucate și mocanii noștri din munți cumpără grâu, cucuruz, fără considerare, dacă a fost anul roditor ori nu.

Ar fi bine deci, dacă îngrijirea pentru asigurarea alimentației publice s'ar prinde într'un sistem și s'ar introduce o uniformitate în procedură, ca cei lipsiți și avizați la ajutoarele publice, să știe unde au să se îndrepte.

Cel dela oraș, în strâmtoarea sa, știe cel puțin, că de unde își poate procura făina, și în ce condiții. Să i-se dea și celui dela sate posibilitatea această, baremi în felul cum s'a introdus bunăoară în comitatul Hunedoarei. În legătură cu această se impune o calculare amănunțită a cvantului de consumație, ca să se știe cât este de a se rezerva din recvirarea oficială pe seama populației, ca până la secere nimeni lipsă să nu ducă.

La tot cazul, că îngrijirile sporadice, observate prin unele ținuturi, nu sunt măsuri suficiente pentru rezolvarea unei chestii atât de mari, ci se așteaptă alte mai sistematice și mai precise.

Convocarea dietei. Vice-prezidentul Camerei ungare, d. Szász Károly, a declarat unui corespondent de ziar, că dieta va fi convocată, probabil, la jumătatea luni lui April. Chestiile mai importante dela ordinea de zivor fi: budgetul anului 1915—16 și prolongarea mandatului actualilor deputați.

Chemare la serviciu activ a celor concediați. Ordinul mai nou al ministrului de de honvezi, privitor la che-

marea sub drapel a celor concediați, a provocat în cercurile celor interesați mari nedumeriri. Pentru orientarea celor interesați se dau acum dela locurile competente următoarele lămuriri în chestie.

Rezultatul supravizitațiilor este a se reduce la patru grupuri principali:

1. Se constată capacitatea de serviciu a celui vizat, în contradicție cu constatările medicale anterioare.

2. Se constată, că cel vizat este incapabil pentru serviciu de arme, dar capabil pentru alt serviciu suplentar, p. ex. în cancelarie, saniteți, la îngrijirea cailor etc. Acestea de regulă nici nu sunt concediați, ci împărțiți numai decât la serviciu numit.

3. Se constată incapacitatea temporală la serviciu a cuiva, cum sunt cei ofticoși, bolnavi de tifus și plămâni., cari după însănătoșare devin capabili la serviciul militar. Aceștia sunt concediați de regulă pe câteva luni ori și pe un an.

4. Incapabili pentru orice serviciu militar și sunt a se dimitte ca neapți. Aceștia sunt a se considera caoricare soldat, care a fost definitiv dimis cu — obșit.

Cei chemați pe 1 Aprilie sunt cei ce au fost concediați pe motivele înșirate în cele 3 puncte dela început. Aceștia vor fi de nou examinați și pe baza constatărilor reținuți la serviciul militar, ori concediați pe mai departe. Despre cei ce se va constata, că s'au vindecat ori constatatarea anterioară a fost greșită, își vor începe serviciul numai decât.

Dimisia ministrului de finanțe român. Din București se telegrafiază, că d. Costinescu, ministru de finanțe, a demisionat. Dimisia și-a motivat-o cu neatenția dovedită din partea guvernului, care a închis ședințele senatului înainte de a se fi pertractat proiectul său privitor la prohibirea orzului, ovăsului și a săcării. După cum anunță ziarele mai noi însă ministrul de finanțe, Costinescu, în urma explicărilor primite din partea primului ministru Brătianu și-a revocat dimisia. S'a constatat, că pe baza legilor excepționale prohibirea cerealelor o poate face ministerul, fără concursul Camerei, ceea ce a îndemnat pe d. Costinescu să rămână și pe mai departe în fruntea finanțelor țării.

De ce se teme ententa. Ministrul englez de finanțe, Sir Grey, într'o vorbire ținută poporului a arătat de ce spirit mare de jertfă e condus poporul german. „Spiritul lui de jertfă nu trebuie să-l desprețuim, ci

să ne temem de el mai mult de cât de strategia de fer a lui Hindenburg."

Secretarul de stat al tezaurului imperial german, Dr. Helfferich, în ședința din urmă a camerei germane, a accentuat, că Germania, — având deplină încredere în simțul de jertfă a poporului german — dacă interesele vitale ale imperiului vor pretinde, va mai acorda pentru miliție, afară de celea 10 miliarde încă alte 10 miliarde. Poporul este conștiu, că războiul nu se poartă numai cu sânge și arma ci și cu pa-ciință și abnegație.

De aici să explică, că, începând din Noemvrie, rezervele de aur ale băncilor engleze au început să scadă iar celea din Rusia și Franța de ase menea, pe când dela începutul războiului, rezervele de aur ale imperiului german au crescut cu un miliard. În anul 1914 depunerile dela banca de stat din Franța abia au ajuns la 120 mil., ale Germaniei tot atunci s'au urcat la suma de 900 milioane mărci. Dușmanii Germaniei după ce cu arma nu au putut să o umilească au cercat să o silească la capitulare prin foamete. Hindenburg a rupt lanțul cu cari dușmanul a cercat să sdrobească imperiul german, iar poporul german își pune în cumpăna luptei spiritul de jertfă și avutul care nu poate fi învins. Destul de clar a spus Sir Grey, că acestea sunt mai puternice decât Hindenburg.

Nona notă americană către Anglia. După informațiile semioficiale ale ziarului „Daily News”, secretarul de stat din Anglia Bryan a adresat o nouă notă către Anglia și Franța. În notă America pretinde energie, ca comerțul ei maritim

cu celealalte state să nu fie periclitat. Prohibiți pot fi numai articlii de contrabandă. Până când blocada nu se va face după dreptul ginților, America își va continua comerțul după dreptul statorit.

După ziarul „Daily News”, America se teme, că Anglia orice export pentru Germania îl va timbra de contrabandă. Se sperează, că se va da concesiune pentru exportul singuraticilor articlii. America la nici un caz nu va privi pasivă, ca Anglia orice fel de export pentru Germania să-l cvalifice de contrabandă, luând în considerare, că fabricanții americani au multe legături comerciale cu fabricile germane.

A murit Witte. Din Petrograd se anunță, că fostul primministru contele Witte a încetat acolo repentin din viață. Contele Witte a fost unul dintre cei mai remarcabili bărbați de stat ai Rusiei și de numele lui se leagă cele mai de seamă reforme moderne rusești. Și-a început cariera ca mic funcționar la calea fierată, ca încurând să devină director și ministru. Pe timpul războiului ruso-japonez era ministru de finanțe. El a fost plenipotențiatul Rusiei la închierea păcii cu Japonia, după care a fost ridicat de țar la rangul de conte. A fost numit apoi cel dintâiu ministru prezident al Dumei, dar a dimisionat în urma reacțiunii exercitate de curentul absolutistic. În timpul din urmă numele lui era adus mereu în legătură cu svonul de pace, ce se auzia tot mai des dinspre Petersburg. Witte era mare prietin al Germaniei.

Apucături nevrednice. — La articolașul nostru din Nr. 13 din acest an dl Aurel Lazar, avocat și deputat sinodal, locuitor în Oradea mare, ne trimite spre pu-

blicare următoarea întimpinare, căreia cu plăcere îi facem loc.

Onorată Redacțiune!

Căutând după izvorul unui articol, apărut în ziarul „Nagyvárad Napló” din loc, sub titlul „Hosszu Vazul Szamosujvár püspöke és a Magyarországi románok”, organul DVoastre „Unirea” în Nr. 13 a. c. cu titlul „apucături nevrednice”, publică un răspuns, că publicațiunile și insinuările acestea sunt a se reduce la *nefericita intoleranță confesională*. Deci se întreabă: „Cui cred să faci serviciu făuritorii de atari nevrednice insinuări?”

Ca fiu credincios al bisericii ortodoxe române protestez față de bănuiala aceasta și declar, că intoleranța confesională la noi ortodocșii ieste o noțiune necunoscută. *Diagnoza* articolului chestionat s'a făcut greșit, dar spre folosul făuritorului anonim al „insinuărilor nevrednice”.

Regret, că „Cultura creștină” din Blaj și în aceste zile, în forma această ruginită, propagă dragostea evanghelică, „punând haine de imagini pe cadavrul gol și trist” al confesionalismului urgisit.

Oradea-mare, 6 Martie n. 1915.

Dr. Aurel Lazar avocat.

Rugăm pe dl Lazar, să ia la cunoștință, că noi nu ne-am gândit să ridicăm învinuirea uneltirilor confesionale asupra reprezentanței oficiale a bisericii surori greco-orientale.

Cu toate acestea susținem din nou, că insinuările, pe cari le-am numit „apucături nevrednice”, au eșit din officină greco-orientală.

Rugăm pe dl Lazar, să binevoiască a răspunde cu bărbăția, care îl caracterizează și îi face cinste:

Avem dreptate ori ba?

FOIȚA.

Cum trebuie să fie biblia cea nouă?

Biblia e cartea cea mai prețioasă din lumea întreagă, căci e scrisă de oameni plini de Duhul Sfânt, care i-a povățuit pe scriitori să spună fără nici o greșeală înțelepciunea cea negrăită a lui Dumnezeu. De aceea se găesc în această sfântă carte cele mai prețioase învățături, chiar dacă facem abstracție dela partea dogmatică și morală, doar în cărțile așa numite filosofice ale Bibliei ai cele mai practice îndrumări cu privire la viața de toate zilele. De aceea e biblia cea mai scumpă carte la toate popoarele, cari o cunosc, și îndată ce s'a ivit tiparul în vre-o parte, mai întâiu se tipărește Biblia, ori în întregime, ori partea cea mai însemnată: viața și învățătura Domnului Hristos cuprinse în evanghelii.

Dar când îi dăm acestei sfinte cărți valoarea cuvenită, nu vrem să cădem în greșala protestanților, cari socotesc această carte de singur izvor al credinței ceace e în contra credinței de 1500 ani, cât a trecut dela înființarea Bisericii lui Hristos și până la arătarea lui Luther. Dacă ar fi voit Domnul Hristos, ca să fie Biblia izvorul și îndreptarul credinței, ar fi scris Dânsul toată credința, și ar fi dat-o în mâna apostolilor, căroră totuș ar fi trebuit să le dea ceva autoritate pentru a declara, care e în-

telesul autentic al cutărei părți, ce e discutată, doar după vorba sfântului apostol Petru în Biblie sunt unele părți „cu anevoie de înțeles, pe cari cei neînvățați și neînțăriți le răsvrătesc spre a lor pierzare”¹⁾. Biblia e un izvor de credință, în ea sunt unele adevăruri de credință și unele precepte morale, ce le-au scris apostolii *occasional* la vreo comunitate de credincioși, care nu a înțeles bine cutare lucru, ori a început să se abată dela învățătura Domnului.

Cu toate acestea, nu grăește nici o carte așa de frumos, cum e vorba cea simplă din Sfânta Scriptură, în special în cea din evanghelii, care e mai mult vorba cea plină de putere a dumnezeescului Mântuitor. Predicile Mântuitorului au fost spuse cu căldura aceea unică, ce numai Dumnezeu a putut-o avea, și pe care o dă el misionarilor, care căldură știe, că lucrul propovădnit, e absolut necesar oamenilor, că ei trebuie să înțeleagă toată credința, ca după ea să-și întocmească toată viața, făcând de multe ori ceace nu-i convine omului, și la caz de nevoie, jertfându-și nu numai averea sau poziția din societate, ci chiar și viața pentru adevărul cunoscut. Cunoscând deci Mântuitorul rostul binevestirii Lui, a vorbit cât se poate de simplu, ca să-L înțeleagă toată lumea, doar pentru toți aduce el evanghelia. Așa au făcut și apostolii, ei nu vin la oameni „întru înălțarea cuvântului și a înțelepciunii”²⁾ ca să nu facă zădarnică crucea lui

Hristos¹⁾. Așa e de simplu graiul evangheliilor și al scrisorilor din Testamentul Nou, încât gramaticii și filosofii îi batjocoriau pe creștini tocmai pentru că izvoarele credinței lor lasă mult de dorit în ce privesc legile învățăturii.

Tot așa au fost făcute traduceri Sfintei Scripturi, în un stil *καπεινῶ* (mediocru) și *πεζῶ* (de jos, poporan), și la aceste traduceri se gândia lumea nu ca să facă studiu limbistic, ci să poată da tuturora învățătura acestor cărți sfinte. Sfântul Ieronim, care a făcut cea mai bună traducere a Bibliei, spune, că el știe, că în limba clasică cutare cuvânt are o altă însemnare, decât în limba poporului, dar pentru aceea el înțerește cuvântul în înțelesul poporului, și spune de ce a făcut acest lucru „căci eu n'am de gând să încunjur greșelile de limbă, ci ca să fac limpede Scriptura cea obscură”²⁾.

Așa trebuie să se facă toate traducerile. Așa a fost făcută traducerea cea mai bună românească a Bibliei, care e Sfânta Scriptură tipărită în Blaj la anul Domnului 1795. La ea au lucrat cei mai buni teologi, se-i aveau Români în acele timpuri, și limba ei a fost opera lui Samuil Clain, cel mai mare cunoscător al limbii de pe aceea vreme. Că Biblia lui Clain, să-i zicem așa, pentru că el a lucrat mult la ea, e cea mai bună, o spune Gheorghe Coșbuc, ca și care nimeni nu a cunoscut până acum așa de

¹⁾ I. Cor. 1, 17.

²⁾ În Gal III Prologus, vezi Migne, Patrologia Latina Tom. XXV, col. 399.

¹⁾ II, Petru 3, 16.

²⁾ I. Cor. 2, 1.

Războiul european.

Budapesta, 12 Martie. (Oficial).

În Polonia rusească și Galiția apuseană situația trupelor noastre, prin ocuparea noilor poziții de acolo, s'a îmbunătățit și mai tare. Dușmanul nu ș'a mai repetat atacurile. Artileria noastră ieri la Ivolodz lângă Pilița, după o luptă scurtă, dar vehementă, a făcut să amuțească mai multe baterii de ale inamicului. Trupele noastre, după o luptă îndârjită ce s'a dat pe drumul Cisna-Baligrod, au ocupat o localitate și în decursul zilei, au alungat inamicul de pe înălțimile învecinate.

În timpul acesta, pe frontul vestic din apropiere a eșuat un atac puternic. În Carpați pe celelalte fronturi, precum și în Galiția, din cauza viscolului mare de zăpadă, care a durat toată ziua, nu s'a petrecut nici un eveniment mai marcant. Spre nord dela Cernăuți încă e liniște. Pe frontul sudic de mult nu s'a întâmplat nimic.

La hotarele munteneștine se dau neînsemnate lupte locale.

Budapesta, 13 Martie, (Oficial).

În Polonia rusească și Galiția apuseană nu este nici o schimbare. În decursul zilei s'au dat lupte de artilerie. Singuraticele atacuri ale diviziilor dușmane le-am respins, cauzând inamicului pierderi mari.

În Carpați pe drumul Cisna-Baligrod luptele decurg. O înălțime —

pentru care de zile s'a dat lupte, acum am ocupat-o. Trupele noastre prin atacul cavaleriei au aruncat în aer unele părți din tranșeele lor și au respins pe dușman în luptele date din apropiere; am făcut prizonieri 1200 ostași și mai mulți ofițeri. Dușmanul a încercat să atace pozițiile noastre de pe o înălțime, dar l-am respins încă în decursul nopții, cauzându-i grele pierderi.

Pe frontul sud-estic din Galiția și în jur de Cernăuți, în general, e liniște.

Budapesta, 14 Martie. (Oficial).

Pe frontul din Polonia rusească și Galiția apuseană situația e neschimbată. Atacurile dușmane dela cursul inferior al râului Nid, precum și celea de lângă Gorlice și dela acela spre sud, le-am respins după o luptă scurtă. Iarăș s'au zădărnicit, pe mai multe secțiuni din Carpați, atacurile vehemente ale Rușilor: așa pe frontul dintre pasul Ujok și Lupca și în valea Apor, unde și peste noapte sau dat lupte îndârjite. Lângă Wiskov, afară de numărul mare de răniți, am făcut prizonieri peste 400 Ruși, cari s'au predat în lupta dată din apropiere. Înaintea pozițiilor situate spre sud dela Dnistrul încă se desvoaltă lupte.

Atacul cavaleriei inimice a fost oprit de focul dat cu succes de trupele noastre, și nu peste mult a eșuat total cu pierderi mari pentru dușman.

În ost, cavaleria care a înaintat mult, din nou am respins-o.

Berlin, 13 Martie. (Oficial).

Frontul apusean: Dela Ypern spre sud am respins ușor singuraticele atacuri engleze. Atacul nostru de a reocupa satul Neuve Chapelle, care la început a avut multe succese, acum opunându-se o putere engleză preponderantă — nu l-am executat. În ținutul acesta englezii au dezvoltat cu aeroplanele o activitate febrilă, dintre aeroplanele alaltăieri am pușcat unul, iar ieri două.

În unele localități din Champagne din nou se dau lupte. Am zădărnicit toate atacurile parțiale a Francezilor, făcându-le daune grele. Am făcut prizonieri 200 ostași francezi.

În Vogezi ceața și neaua a împiedecat operațiunile strategice.

Frontul estic: Rușii s'au retras din ținutul Augustow și terenul ce cade dela acesta spre nord-est, la Bobr și Grodno, unde sunt sub apărarea tunurilor. În cursul Orzyc am respins un atac rusesc.

Berlin, 14 Martie. (Oficial).

Frontul apusean: Ieri după amiază câteva nave inimice, din părțile nordice ale mării, dela La Panne și Nieuport au pușcat asupra pozițiilor noastre, dar fără de a avea ceva rezultat.

Lângă Neuve Chapelle — afară de un puternic atac englez, pe care

bine sufletul și limba poporului nostru. El scrie următoarele: „Negreșit, Biblia de Blaj e cea mai limpede tradusă și mai luminată de înțeles, fiindcă au tradus-o bărbați cu înaltă cultură literară, pe lângă cea teologică¹⁾. D-l Iorga numește lucrarea aceasta monumentală²⁾. Ceilalți traducători respective editori, ai Sfintei Scripturi în limba românească de asemenea li aduc cele mai mari elogii. Societatea biblică din Petersburg voinde să edea această carte pe românește, publică pe deantregul textul Bibliei de Blaj, de sigur pentru că l-a socotit de cel mai bun text românesc. Când episcopul Filoteiu al Buzăului vrea să scoată în România o Biblie, nu se ia după textul celei publicate de Șerban Cantacuzino (la 1688), ci spune limpede: „Dintre Bibliile tipărite în limba noastră, mai bine tâlmăcită și mai luminată la înțeles este cea de Blaj, pe aceasta și noi am ales-o de a o retipări³⁾“. Șaguna, când scoate ediția lui, nu face altceva decât copiează pe cea de Blaj schimbând foarte puțin și nu în tot locul cu noroc⁴⁾.

¹⁾ Cărțile bisericesti în „Viața literară“, Anul I. No. 16, pag. 1.

²⁾ „Istoria Bisericii române“ Vol. II, Vălenii de munte, 1909, pag. 213.

³⁾ Vezi Precuvântare către dreptcredincioșii creștini în vol. I, al acestei biblii pag. 5.

⁴⁾ Vezi articolul meu despre aceasta, publicat în „Cultura Creștină“ dela Blaj, anul 1914 No. 13—16. Cine ar dori să cunoască mai de aproape Biblia de Blaj, poate

Va să zică atât cei dela Buzău, cât și cei dela Sibiu și Moldovenii din Basarabia recunosc, că Biblia de Blaj e cea mai bună în românește. Limba ei e cât se poate de populară, ici și colo li mai scapă câte o vorbă străină de dicționarul poporului, ce a luat-o din cărțile vechi. Uneori construcția e cam străină, urmând cu credință rândul cuvintelor originalului, dar în privința aceasta e mult superioară față de celelalte. Cel ce vrea să facă o nouă ediție românească a acestei cărți, urmând cu sfințenie textul acestei ediții, va trebui să schimbe foarte puțin, și cu bună socoteală ne va da o carte cât se poate mai bună. Numai să nu sufere de mâncărimea schimbatului, nici să nu se lasă sedus de curent limbistic, cum au făcut-o ceice au publicat mai târziu părți din Sfânta Carte pentru slujba liturgică. Ceice se învrednicesc de cinstea cea mare a apostolilor de a vesti neamului lor cuvântul lui Dumnezeu, traducând Sfânta Scriptură, trebuie să știe, că ei sunt niște organe mult inferioare sfinților apostoli, și pentru că să facă lucru apostolice cât pot ei mai bine, trebuie să se asemene cât mai mult apostolilor, să vorbească în limba aceea poporană, și să nu încâtuzeze evanghelia nici în termeni științifici, nici să o bage în slujba cutărui curent literar, căci „cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă“¹⁾. În privința aceasta,

să citească și articolul meu despre această carte publicat tot în „Cultura Creștină“ din anul trecut N-rii 5—7.

¹⁾ II. Tim. 2, 9.

cei ce au tipărit Biblia, părți din ea, de 100 de ani încoace, au păcătuit cu toții, și nu a fost critic al cărților noastre bisericesti, care să nu poată constata greșeli destul de mari în toate părțile.

E dovada unei mari inteligențe să ști menținea ceea ce e bun. Nu e lucru ușor a alege vorbele din Sfânta Scriptură, cari pot să se păstreze și mai departe, și a scoate afară ceea ce nu mai poate rămânea. De făcut un lucru mare, dacă nu a schimbată să nu mai crează nimeni, că nu a bat mult în traducerea lui Clain, publicând o nouă ediție a Sfintei Scripturi. Schimbările cele dese pot să dovedească o mare închipuire și o trufie, care spune, că bătrânii noștri se pricepeau prea puțin la aceste lucruri, când la adecă nu e așa, căci ei au fost niște oameni, cari se pricepeau de minune la lucrul de care s'au apueat, și au pus toată osteneala reclamată de un lucru în sine așa de sfânt, iar pentru noi atât de necesar.

Cei ce voesc să facă o nouă ediție a acestei sfinte cărți, nu trebuie să uite un lucru: Sfânta Scriptură se traduce în românește pentru poporul românesc, care nu consistă din cele câteva mii de oameni cu o cultură mai înaltă, ci din talpa țării, în rândul întâiu. Traducerea se face în românește fiind nevoie de ea. Cei cu carte mai multă știu și mai multe limbi, aceia pria urmare dacă vreau să citească Biblia, au ediții foarte frumoase și ieftine de tot în limba franceză ori germană, și pentru ei nu e nevoie de Biblie românească. Nevoia subsistă pentru

l-am respins — nu s'au dat fără numai lupte de artilerie.

Spre ost dela Suain și spre nord dela Le Mesnil Francezii și-au renoit atacurile, dintre cari câteva s'au zădărnicit cu pierderile cele mai grele, de focul artileriei noastre.

In Vozezi — fiind mersul vremii bun, iarăș s'au început luptele.

Francezii în Argonne întrebunțază noi bombe de aruncat cu mâna, cari sunt menite să infecteze aerul. Am constatat, că în luptele de ieri din nou s'a întrebunțat astfel de material explosiv, care, ca să fie mai eficace când explodează ia flacăra.

Frontul ostic: In ost situația e neschimbată.

Londra, 13 Martie. (Oficial).

Admiralitatea anunță, că crucișătorul *Bayano* în drumul său spre a face recunoașteri, a fost scufundat, rămășițele năii s'au aflat alaltăieri. Probabil că *Bayano* a fost scufundat de către un torpilor. 8 ofițeri și 14 feciori au fost salvați, celalalt personal, probabil, și-a pierdut vieța.

Constantinopol, 14 Martie. (Oficial).

Cartierul turcesc anunță: De trei zile dușmanul n'a încercat serios să atace Dardanelele. In noaptea de 11 l. c. 3 năi scruntătoare de mine, un crucișător, sub apărarea câtorva torpiloare, s'au apropiat de frontul de mine, dar bateriile noastre ușoare au avariat crucișătorul, au scufundat două năi, iar a treia lovinduse de o mină

popor, prin urmare și cartea astfel trebuie făcută, încât să fie bine înțeleasă de popor. Iar în o astfel de carte trebuiesc date mai întăiu fără ebraisme, cari confundă înțelesul și conturbă pe cel ce citește ori aude. Trebuiesc potrivite după firea limbii multe construcții străine, în special cele grecești. Trebuiesc apoi eliminate toate cuvintele pe cari poporul nu le înțelege. Nu mai trebuie menținută nici o vorbă veche, care poate să aibă două înțelesuri, poate unul de tot profan. Așa de pildă pentru Transilvăneni nu mai pot rămânea în Biblie cuvinte ca „a goni” în sensul de „a persecuta”, căci acolo are cu totul alt înțeles, ar trebui pus cel puțin „a prizoni”, de nu cumva chiar înlocuit cu alt cuvânt; tot așa și „soțiile sale” în loc de „soții săi”, ce vrea să arete pe apostolii ce umblau cu Domnul Isus. In limba veche se întrebunța această vorbă și pentru bărbați, astăzi e numai pentru a însemna: „to-varășe”.

Acum când ni-se vestește și dela Blaj și dela București, că se lucrează la o nouă ediție a Sfintei Scripturi a trebuit să se scrie aceste lucruri, cari vor putea să arete celor de mai târziu, că nu toți erau de părerea, că trebuie legat cuvântul Domnului de dragul unor principii, pe cari nu le mai admite nici un bun cunoscător al limbii noastre, și cari sunt diametral opuse principiilor, de cari a fost călăuzit Domnul Hristos și sfinții lui apostoli.

„Rev. Cat.”

Dr. I. Bălan.

s'a scufundat. Incercarea dușmanului de a pescui minele, s'a zădărnicit deplin. De pe celealalte fronturi nu este nimic esențial de semnalat.

Berlin, 15 Martie. (Oficial).

Frontul apusean: Ieri două submarine inimice au bombardat fără succes stațiunea balneară dela Ostende. Spre sud dela Ypern, atacul nostru, asupra unei înălțimi asaltate de englezi, a înaintat binișor.

In Champagne și spre nord dela Le Mesnil, am respins atacul general francez, cu mari pierderi pentru agresori.

In Vozezi pe unele secțiuni se mai dau lupte.

Frontul ostic: In luptele ce au dacurs spre nord dela pădurea Augustow numărul prizonierilor ruși s'a ridicat la 5400. Dela Prasnis spre nord și nord-ost Rușii au atacat cu forțe mari, toate atacurile s'au zădărnicit cu pierderi grele.

Spre sud dela Vistula nu este nimic de semnalat.

Constantinopol, 15 Martie. (Oficial).

Cartierul general anunță: Năi inimice pancerate au bombardat întăriturile dela Sed-il-Bahr și Kumkahle, dar nu au obținut nici un succes. Ieri noapte dușmanul a încercat să se apropie cu flotila ușoară de locul minelor, dar focul bateriilor noastre le-a silit să se retragă, câteva năi inimice au fost avariate.

† Timoteiu Păclișanu.

9 Martie 1915.

Azi pe o vreme rea am îngropat un om de omenie. Se întorcea către casă dela preotul său, căruia în spusese, că jertfa de sf. Paști cu toate aparținătoarele o va presta din al său și că dorește să repareze, tot din al său, biserica din Straja; și cum venia cuprins cu acestea gânduri, un mizerabil de fecior asontat de curând, în care din ziua asentării fierbea necontent de dorul de a omori, l'a lovit cu săcurea în cap și a căzut mort.

Om fără moșteniri dela părinți — Timoteiu Păclișanu — singur prin truda, trezvia și mai ales energia lui, ajuns binișor înstărit încât a putut să-și crească pe la școli — pe singurul copil, și-a putut cu mână largă se jertfească pe la toate bisericile din jur. Jertfele sale sunt în sine mici, dar relativ la starea lui materială modestă au valoarea etică a celor mai mari fundațiuni.

Amintesc numai pe celea mai frumoase făcute, și pe cari le cunosc și eu, singur Dumnezeu le știe pe toate, căci nu-i plăcea să știe stânga ce face dreapta.

Oferise, cum am amintit, pentru biserica sa parohială din Straja, să dea jertfa sf. Paști și să repareze singur biserica.

Pentru biserica din Hăpria a cumpărat un potir și aparținătoarele în preț de 140 cor. un feșnic în preț de 60 cor. la cumpărarea unui clopot a contribuit cu 40 cor.

Pentru biserica din Dumitra a cumpărat un rând de ornate sacre în preț de

160 cor. un chivot în preț de 40 cor. un feșnic în preț de 50 cor. și câte alte jertfe pe cari eu le-am scăpat, dar Dumnezeu le-a crestat în cartea vredniciei acestui bun și vrednic creștin.

Afară de acestea jertfe și de pilda unei vieți stăruitoare, cumpătate și creștinești, a dat bisericii și neamului un fiu mult promițător, pe care Dumnezeu să-l mângâie de cruda lovitură ce l-a ajuns.

Amar.

Diverse.

Ministrul Jankovicics în Viena. După informațiile ziarului „Bud. Tud.” Jankovicics Bela, ministrul de culte și instrucție publică, Duminecă dimineața a sosit la Viena.

Contele Károlyi voluntar. Contele Mihail Károlyi, președintele partidului independenței, s'a înscris ca voluntar la honvezi și a depus jurământul.

Asignații pentru pâne în Viena. Din Viena se anunță, că cu datul de 28 Martie vor intra în vigoare asignațiile pentru pâne și făină. Persoanele vor putea consuma pe zi 200 grame, din cari a patra parte e valabilă pentru pâne, iar a treia pentru făină.

Mai nou.

Budapesta, 15 Martie. (Oficial).

In Carpați pe zona apuseană a frontului, ziua de ieri a trecut mai liniștită. Dela pasul Ujoc spre nord se dau iarăș lupte serioase. Intre amiazi aici au atacat mari puteri rusești, au înaintat aproape de pozițiile noastre, unde până la un timp au ținut rezistență, dar după amiazi, prin un atac vehement dat pe neașteptate, am respins inamicul pe întreg frontul de luptă, făcând prizonieri 4 ofițeri și 500 ostași. In jurul pozițiilor noastre, cari sunt situate pe ambele părți din valea Opor, încă a fost luptă aprigă. Dușmanul, care de câteva zile și-a concentrat și rezervele dinspre Stryj, a atacat cu mari puteri, din văi și colinele din jur. Toate încercările acestea, cari au avut de scop ocuparea înălțimilor dela pasuri, au eșuat cu pierderi grele. Atacul de ieri, care s'a prăbușit deplin în focul nostru, luând în considerare pierderile dușmanului, abia va mai fi posibil să-l reînnoiască.

In luptele acestea am făcut prizonieri ca o mie ostași. Trupele noastre spre nord dela Dniestru, prin un contraatac, au cucerit teren. Pe Ruși i-am respins de pe mai multe secțiuni ale frontului. In Polonia rusească și Galiția apuseană s'au dat lupte de artilerie.

Posta Redacțiunii.

Dlul Dr. A. Z. în Oradea. E singură scrisoare, ce am primit. I a redacție alta n'a sosit.

Proprietar, editor: Emil Tatar.
Redactor responsabil: Augustin Gruița.